

Peter Fox OBE AS

Aelod o'r Senedd dros
Fynwy

Member of the Senedd for
Monmouth

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
Peter.Fox@Senedd.Cymru

Senedd Cymru

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
Peter.Fox@Senedd.Cymru

Paul Davies AS,
Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

19 Mai 2023

Annwyl Paul,

Bil Bwyd (Cymru): ymateb i adroddiad Cyfnod 1 Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Hoffwn ddiolch i Bwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig am ei waith craffu ar y Bil Bwyd (Cymru) ("y Bil") yn ystod Cyfnod 1 ac am yr adroddiad a gyhoeddwyd ar 12 Mai 2023. Hoffwn ddiolch hefyd i bawb a roddodd o'u hamser i roi tystiolaeth i'r Pwyllgor, boed hynny'n ysgrifenedig neu wyneb yn wyneb yn ystod sesiynau craffu Cyfnod 1. Rwyf wedi cael fy syfrdanu gan lefel yr ymgysylltu ar y Bil hwn drwy gydol y broses ddeddfwriaethol.

Rwyf wedi nodi fy ymateb i argymhellion y Pwyllgor yn Atodiad A. Lle mae argymhellion wedi eu hanelu at Lywodraeth Cymru yn hytrach nag ataf i fel yr Aelod sy'n gyfrifol am y Bil, rwyf wedi nodi'r rhain, ond rwyf wedi cynnwys fy meddyliau fy hun mewn ymateb lle bo hynny'n briodol.

Er na fu'n bosibl i mi dderbyn holl argymhellion y Pwyllgor, rwy'n gobeithio y bydd yr ymateb hwn yn ddefnyddiol i chi. Byddaf hefyd yn ysgrifennu at Gadeiryddion y Pwyllgor Cyllid a'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad mewn perthynas â'u Hadroddiadau Cyfnod 1, a byddaf yn anfon copïau o'r llythyrau at Gadeiryddion y tri Phwyllgor.

Cofion cynnes

Peter Fox, AS Mynwy
Yr Aelod sy'n gyfrifol am y Bil Bwyd (Cymru)

0300 200 7298

@Peterfox_ms

@PeterFox61

Peter Fox AS

Senedd Cymru
Welsh Parliament

Welsh
Conservatives

Ceidwadwyr
Cymreig

Atodiad A

Ymateb gan Peter Fox, AS, i Adroddiad Cyfnod 1 Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig ar y Bil Bwyd (Cymru)

Argymhelliad 1. Er bod y Pwyllgor yn cefnogi amcanion polisi'r Bil yn unfrydol, ni all ddod i farn unedig am yr angen am ddeddfwriaeth i gyflawni'r amcanion hynny. Felly, rydym yn argymhell bod y Senedd yn penderfynu a yw'n derbyn egwyddorion cyffredinol y Bil.

Ymateb: Nodwyd

Rwy'n croesawu cefnogaeth unfrydol y Pwyllgor i amcanion polisi'r Bil Bwyd (Cymru). Mae hyn yn adlewyrchu'n fawr y rhan fwyaf o'r dystiolaeth a welais yn cael ei chyflwyno i'r Pwyllgor.

Mae'n siomedig na allai'r Pwyllgor gyrraedd safbwynt unedig ar yr angen am ddeddfwriaeth i gyflawni'r amcanion polisi. Fel y nodwyd gennych yn eich adroddiad, roedd mwyafrif y rhai a ymatebodd i ymgynghoriad y Pwyllgor o blaid y ddeddfwriaeth, gyda chefnogaeth gan undebau amaeth, sefydliadau anllywodraethol amgylcheddol, grwpiau lles anifeiliaid, academyddion, awdurdodau lleol a byrddau iechyd lleol.

Mae amcanion penodol yn rhan o'r Bil y gellid eu cyflawni heb fod angen deddfwriaeth sylfaenol - er enghraifft, gallai Llywodraeth Cymru gyflwyno strategaeth fwyd genedlaethol. Fodd bynnag, rwyf wedi dweud yn glir ers y dechrau mai un o fanteision nodi'r polisi drwy ddeddfwriaeth sylfaenol yw y byddai llywodraethau Cymru yn y dyfodol yn rhwym wrth y ddeddfwriaeth i gyflawni'r polisi mewn ffordd gyson. Byddai'r diffyg deddfwriaeth i gyflawni'r polisi hefyd yn gadael y polisi hwnnw heb unrhyw fecanwaith priodol ar gyfer craffu nac atebolrwydd.

Nodaf yr argymhelliad mai'r Senedd sy'n penderfynu a yw'n cytuno ag egwyddorion cyffredinol y Bil. Rwy'n mawr obeithio y bydd y Senedd yn myfyrio ar y gefnogaeth ysgubol i'r Bil gan randdeiliaid a sefydliadau ledled Cymru, ac yn penderfynu cefnogi ei Egwyddorion Cyffredinol.

Argymhelliad 2. Mae'n rhaid i Lywodraeth Cymru wella ei dull o ymdrin â'r system fwyd drwy sicrhau bod polisiau'n gydgyssylltiedig ac yn cyd-fynd. Gallai hyn naill ai fod drwy'r Bil hwn neu drwy ddulliau anneddfwriaethol. Os bydd y Bil yn methu, mae'n rhaid i Lywodraeth Cymru archwilio pa elfennau o'r Bil y gallai eu cyflwyno drwy lwybr anneddfwriaethol.

Ymateb: Nodwyd

Rwy'n croesawu argymhelliad y Pwyllgor. Un o'r prif resymau sy'n sail i'r angen am y Bil hwn yw'r ffordd ddigyswllt mae Llywodraeth Cymru yn ymdrin â'i pholisi bwyd. Fel y dywedais yn y Memorandwm Esboniadol, ac fel rydych chi wedi ei ddyfynnu yn yr adroddiad: "*Nid yw polisi presennol Llywodraeth Cymru o ran bwyd yn gydgyssylltiedig, sy'n arwain at anghydlyniaeth polisi a chanlyniadau anfwriadol. Mae angen un dull cyfannol cyffredinol o ymdrin â'r system*

fwyd gyfan yng Nghymru i sicrhau'r ystod eang o fanteision y gall system fwyd gydgysylltiedig, gydnerth a chynaliadwy eu cynnig."

Yn fy ymgynghoriad fy hun ar y Bil drafft, cytunodd 100% o'r rhai a ymatebodd i'r cwestiwn penodol hwn nad oedd polisi bwyd Llywodraeth Cymru yn un cydlynol.

Argymhelliad 3. Os yw'r Bil yn mynd ymlaen i Gyfnod 2, dylid diwygio'r nodau bwyd eilaidd i fod yn llai sectoraidd.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Yn ystod datblygiad y Bil, roedd lefel uchel o ymgysylltu ar fanylion y nodau bwyd. Cefais awgrymiadau gan lawer o randdeiliaid a sefydliadau ar draws gwahanol sectorau ynghylch yr hyn y dylai'r nodau bwyd eu cynnwys, a'r meysydd y dylent eu cynnwys. Yn anffodus, ni fyddai wedi bod yn bosibl bodloni disgwyliadau a dymuniadau pawb ar wyneb y Bil.

Fe wnes i ymrwymiad i'r Pwyllgor yn ystod Cyfnod 1 y byddwn i'n ystyried yr holl dystiolaeth a gafwyd i archwilio lle gallai fod angen diwygio'r nodau bwyd. Fodd bynnag, nid wyf yn hollol glir beth fyddai darparu nodau bwyd 'llai sectoraidd' yn ei olygu yn ymarferol. Fodd bynnag, gan ailadrodd yr ymrwymiad uchod, byddwn yn fodlon gweithio gyda'r Pwyllgor, rhanddeiliaid, a chyda Llywodraeth Cymru i archwilio gwelliannau posibl i'r nodau bwyd.

Prif amcan polisi y Bil yw darparu bwyd fforddiadwy, iach ac sy'n gynaliadwy yn economaidd, yn amgylcheddol ac yn gymdeithasol i bobl yn awr ac i genedlaethau'r dyfodol. Mae sefydlu "nodau bwyd" yn y rhan agoriadol o'r Bil yn darparu mecanwaith i helpu i gyflawni'r prif amcan polisi hwnnw. Gan hynny, mae'n hanfodol bod y nodau bwyd yn cael eu halinio fel eu bod yn bwydo i mewn i ddarparu system fwyd integredig.

Argymhelliad 4. Os yw'r Bil yn methu, dylai Llywodraeth Cymru ymrwymo i gyhoeddi dogfen sy'n nodi ei pholisïau bwyd, ar draws adrannau, a sut y mae'r rhain yn gyson â'i phrif amcanion cyffredinol. Dylai'r ddogfen hon gael ei diweddarau'n rheolaidd.

Ymateb: Nodwyd

Rwy'n nodi argymhelliad y Pwyllgor.

Yn yr un modd â nifer o argymhellion y Pwyllgor, rwy'n mawr obeithio y bydd y Bil yn symud ymlaen i Gyfnod 2 y broses ddeddfwriaethol. Mae fy ymatebion drwy gydol yr adroddiad hwn yn adlewyrchu fy nghred mai'r ffordd orau o gyflawni'r amcanion polisi rwyf wedi eu nodi (fel mae'r Pwyllgor wedi cytuno'n unfrydol) yw drwy ddeddfu'r Bil Bwyd (Cymru).

O ran yr argymhelliad penodol hwn, byddwn yn croesawu cyhoeddi dogfen o'r fath gan Lywodraeth Cymru. Mae'n bwysig bod ei holl bolisiau bwyd yn cael eu mapio'n briodol o ran amcanion - a'u cyhoeddi.

Argymhelliad 5. Os bydd y Bil yn symud ymlaen i Gyfnod 2 dylid ei ddiwygio i'w gwneud yn ofynnol i fecanwaith monitro a gwerthuso cryf gael ei ymgorffori ar gyfer pob targed bwyd pan fydd y targed hwnnw'n cael ei osod.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Mae'r Bil eisoes yn cynnwys mecanweithiau ar gyfer monitro a gwerthuso'r targedau bwyd. Yn benodol:

- mae'r gofynion adrodd yn adran 6 yn darparu'r mecanwaith ar gyfer gwaith craffu ac atebolrwydd o ran cynnydd a wneir wrth gyflawni'r targedau a osodwyd; ac
- mae'r gofynion adolygu yn adran 7 yn helpu i sicrhau bod y targedau a osodir yn unol â'r Bil yn parhau'n berthnasol ac yn fesuradwy.

Fodd bynnag, rwy'n cytuno bod angen i'r mecanweithiau monitro a gwerthuso ar gyfer y targedau bwyd fod yn gadarn ac mor gryf ag y gallant fod. Gan hynny, byddwn yn barod i weithio gyda rhanddeiliaid a Llywodraeth Cymru i ystyried a oes angen gwelliannau yng Nghyfnod 2 i gryfhau'r gofynion hyn.

Argymhelliad 6. Os bydd y Bil yn methu, dylai Llywodraeth Cymru gynnal ymarfer dadansoddi bylchau o'r targedau presennol sy'n berthnasol i'r system fwyd ac, mewn ymgynghoriad â rhanddeiliaid, gyflwyno targedau newydd i lenwi unrhyw fylchau.

Ymateb: Nodwyd

Rwy'n cytuno y dylai Llywodraeth Cymru ymrwmo i ymgymryd â gwaith yn y maes hwn i sicrhau nad oes 'bylchau'. Fodd bynnag, ni ddylid gwneud hyn ar ei ben ei hun, a dylid alinio'r gwaith hwn ag unrhyw waith mae'r Llywodraeth yn ei wneud i ddatblygu unrhyw strategaethau bwyd newydd ac ati.

Argymhelliad 7. Os bydd y Bil yn symud ymlaen i Gyfnod 2, dylid ei ddiwygio i'w gwneud yn ofynnol i Lywodraeth Cymru ymgynghori ar ehangu swyddogaethau Comisiwn Bwyd Cymru i gynnwys cyfrifoldebau ychwanegol. Gallai'r rhain gynnwys monitro polisi bwyd a pherthnasoedd masnachu y DU ac yn rhyngwladol sy'n effeithio ar system fwyd Cymru.

Ymateb: Gwrthod

Dylid nodi swyddogaethau'r Comisiwn Bwyd ar wyneb y Bil. Fel y'i cyflwynwyd, nid yw'r Bil yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru ddiwygio'r swyddogaethau hynny drwy Reoliadau. Er mwyn bodloni'r argymhelliad hwn, byddai angen diwygio'r Bil nid yn unig i'w gwneud yn ofynnol i Lywodraeth Cymru ymgynghori, byddai angen ei ddiwygio i gyflwyno pŵer newydd i wneud rheoliadau i alluogi Llywodraeth Cymru i ddiwygio swyddogaethau'r Comisiwn.

Pe bai swyddogaethau'r Comisiwn Bwyd yn cael eu hehangu, y mecanwaith mwyaf priodol ar gyfer gwneud hyn fyddai drwy welliant yng Nghyfnod 2. O ystyried cryfder y safbwyntiau a fynegwyd yn ystod Cyfnod 1, byddwn yn fodlon cyflwyno gwelliannau perthnasol yng Nghyfnod 2 at y diben hwn a byddaf yn ymgynghori â rhanddeiliaid yn unol â hynny.

Argymhelliad 8. Os bydd y Bil yn methu, mae'r Pwyllgor yn argymhell y dylai Llywodraeth Cymru naill ai sefydlu bwrdd polisi bwyd mewnol neu weithio gyda Chomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol i greu swydd systemau bwyd bwrpasol i lywio polisi bwyd cydgysylltiedig yng Nghymru, gyda'r dyhead o ddarparu bwyd fforddiadwy ac iach sy'n economaidd, yn amgylcheddol, yn ddiwylliannol ac yn gymdeithasol gynaliadwy i bobl nawr ac yn y dyfodol. Dylai'r Gweinidog roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am waith y bwrdd hwn bob blwyddyn.

Ymateb: Nodwyd

Rwy'n nodi bwriadau'r Pwyllgor yma, ond credaf yn gryf mai'r ffordd orau o fwrw ymlaen â pholisi bwyd cydgysylltiedig yng Nghymru - gyda'r dyhead o ddarparu bwyd fforddiadwy ac iach sy'n gynaliadwy yn economaidd, amgylcheddol, diwylliannol a chymdeithasol i bobl yn awr ac yn y dyfodol - fyddai deddfu'r Bil Bwyd (Cymru) a sefydlu Comisiwn Bwyd annibynnol.

Argymhelliad 9. Ni waeth a yw'r Bil yn mynd rhagddo neu'n methu, mae'r Pwyllgor yn cefnogi datblygu strategaeth fwyd genedlaethol gan Lywodraeth Cymru gyda'r nod allweddol o gydgysylltu polisi bwyd Llywodraeth Cymru ar draws adrannau.

Ymateb: Nodwyd

Rwy'n croesawu argymhelliad y Pwyllgor yn fawr. Fel y nodwyd yn fy ymateb i Argymhelliad 2, mae angen i bolisi bwyd Llywodraeth Cymru fod yn llawer mwy cydgysylltiedig. Mae datblygu strategaeth fwyd genedlaethol yn rhan annatod o hynny.

Argymhelliad 10. Dylai'r strategaeth fwyd genedlaethol gynnwys unrhyw dargedau bwyd presennol ac unrhyw dargedau bwyd newydd a osodir.

Ymateb: Gwrthod

Yn anffodus nid yw'n glir beth yw bwriad yr argymhelliad hwn, gan nad oes digon o naratif ynghylch y mater hwn yn yr adroddiad.

Os yw'r argymhelliad hwn yn cyfeirio at dargedau newydd a osodwyd o dan Adran 4 y Bil, yna byddai'r rhain yn cael eu hadlewyrchu yn y strategaeth fwyd genedlaethol fel rhan o'r broses a nodir yn y Bil (h.y. rhaid i'r strategaeth nodi'r polisiâu sydd i'w dilyn er mwyn cyrraedd y targedau - a byddai hynny'n berthnasol i bob targed a wneir o dan y Bil).

Fodd bynnag, os yw'r Argymhelliad yn cyfeirio'n fwy cyffredinol at y targedau bwyd mae Llywodraeth Cymru yn eu gosod y tu allan i ddarpariaethau'r Bil, nid yw'n glir a yw'r Pwyllgor yn galw am welliannau i'r Bil i sicrhau eu bod yn cael eu cynnwys yn y strategaeth.

Heb y manylion hynny, ni allaf dderbyn yr argymhelliad.

Argymhelliad 11. Os sefydlir Comisiwn Bwyd Cymru, dylai fod ganddo rôl gref o ran cynghori Llywodraeth Cymru ar ddatblygu a gweithredu'r strategaeth fwyd genedlaethol.

Ymateb: Derbyn

Er fy mod i'n derbyn yr argymhelliad hwn, mae'r Bil eisoes yn darparu mecanweithiau a fydd yn galluogi'r Comisiwn Bwyd i chwarae rhan gref wrth gynghori Llywodraeth Cymru a chraffu arni o ran datblygu a gweithredu'r strategaeth fwyd genedlaethol. Yn benodol:

- Mae adran 12 o'r Bil eisoes yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru geisio cyngor y Comisiwn Bwyd cyn llunio'r strategaeth fwyd genedlaethol.
- Mae adran 10 y Bil (swyddogaethau'r Comisiwn) yn cynnwys y swyddogaeth i graffu ar y strategaeth fwyd genedlaethol a chynlluniau bwyd lleol.

Byddwn yn barod i weithio gyda'r Pwyllgor yng Nghyfnod 2 i ystyried a oes angen gwelliannau yng Nghyfnod 2 i gryfhau'r mecanweithiau hyn ymhellach, os ystyrir bod hynny'n briodol.

Argymhelliad 12. Os bydd y Bil yn methu a bod yr argymhelliad i sefydlu bwrdd bwyd mewnol o fewn Llywodraeth Cymru yn cael ei weithredu, dylai'r bwrdd hwn fod â rôl oruchwylio o ran datblygu a gweithredu'r strategaeth.

Ymateb: Nodwyd

Fel gydag argymhelliad 8, nodaf fwriad y Pwyllgor yma, ond credaf yn gryf mai'r ffordd orau o fwrw ymlaen â hyn fyddai deddfu'r Bil Bwyd (Cymru) a sefydlu Comisiwn Bwyd Cymru.

Yn benodol, o ran y cwestiwn a ddylai'r bwrdd bwyd mewnol feddu ar rôl oruchwylio ar ddatblygu a gweithredu'r Strategaeth Fwyd, nid wyf o'r farn y byddai gan Fwrdd Llywodraeth anstatudol, mewnol, y lefel o annibyniaeth sydd ei hangen i oruchwylio Gweinidogion Cymru yn briodol wrth gyflawni'r polisi hwn.

Argymhelliad 13. Rhaid i'r strategaeth beidio ag 'eistedd ar y silff' a dylid ei gweithredu'n genedlaethol ac yn lleol. Os bydd y Bil yn symud ymlaen i Gyfnod 2, dylid ystyried gwelliannau a fyddai'n cefnogi gweithrediad y strategaeth gan gyrff Cyhoeddus.

Ymateb: Gwrthod

Y ffordd y bwriedir i'r Bil weithredu yw cael strategaeth fwyd genedlaethol, a weithredir ar lefel genedlaethol. Byddai'r strategaeth fwyd genedlaethol honno'n nodi'r strategaeth a'r polisiau cyffredinol y bydd **Gweinidogion Cymru** yn eu defnyddio i hyrwyddo'r nodau bwyd a chyflawni'r targedau bwyd.

Mae'r Bil wedyn yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus wneud cynlluniau bwyd lleol, i'w rhoi ar waith ar lefel leol. Bydd y cynlluniau bwyd lleol hyn yn nodi'r polisiau y bydd y **cyrff**

cyhoeddus yn eu dilyn er mwyn hyrwyddo'r nodau bwyd a chyflawni'r targedau bwyd. Wrth wneud cynllun bwyd lleol, rhaid i gorff cyhoeddus roi sylw i'r strategaeth fwyd genedlaethol.

Mae'r gwahaniaeth rhwng y strategaeth genedlaethol a'r cynlluniau lleol yn un pwysig iawn. Ni fwriedir i'r strategaeth genedlaethol gael ei gweithredu ar lefel leol, gan mai dyna fydd y cynlluniau bwyd lleol yn ei wneud.

Argymhelliad 14. Dylid diwygio adran 17 i gynnwys yr angen am gynlluniau bwyd lleol i gefnogi caffael bwyd lleol.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Fel rwyf wedi ei nodi mewn perthynas ag Argymhelliad 13, byddai cynlluniau bwyd lleol yn nodi'r polisiau y bydd y cyrff cyhoeddus yn eu dilyn i hyrwyddo'r nodau bwyd a chyflawni'r targedau bwyd.

Mae'r prif nod bwyd yn cynnwys darparu bwyd sy'n gynaliadwy yn gymdeithasol; mae'r nod bwyd eilaidd ar llesiant economaidd yn cynnwys cyfeiriad at greu cyfleoedd economaidd newydd drwy hyrwyddo bwyd a gynhyrchir yn lleol. Wrth hyrwyddo'r nodau bwyd hyn gallai corff cyhoeddus gynnwys caffael bwyd yn lleol yn ei gynlluniau bwyd lleol.

Fodd bynnag, byddwn yn barod i weithio gyda'r Pwyllgor yng Nghyfnod 2 i ddiwygio'r Bil i'w gwneud yn fwy eglur y dylid cynnwys caffael bwyd yn lleol mewn cynlluniau bwyd lleol. Credaf mai'r ffordd fwyaf priodol o wneud hynny fyddai diwygio'r disgrifiad o'r nod bwyd perthnasol yn Adran 3, yn hytrach na diwygio adran 17 ei hun.

Fel y dywedais yn fy ymateb i Argymhelliad 3, gwnes ymrwymiad i'r Pwyllgor yn ystod Cyfnod 1 y byddwn yn ystyried yr holl dystiolaeth a ddaeth i law i archwilio lle gallai fod angen diwygio'r nodau bwyd.

Argymhelliad 15. Os bydd y Bil yn symud ymlaen i Gyfnod 2 dylid ystyried gwelliant i adran 18 i gynnwys dyletswydd i ymgynghori â sefydliadau cymunedol sy'n darparu ac yn hyrwyddo prosiectau bwyd lleol ar hyn o bryd.

Ymateb: Gwrthod

Mae adran 18(1) o'r Bil yn darparu, cyn gwneud cynllun bwyd lleol, y **caiff** cyrff cyhoeddus ymgynghori â chyrff neu unigolion penodol. Wrth ddatblygu'r Bil, ystyriwyd y ddarpariaeth hon yn ofalus, a'i drafftio i sicrhau bod unrhyw ymgynghoriad a wnaed gan gyrff cyhoeddus yn ddewis yn hytrach na dyletswydd. Ystyriwyd y gallai gwneud hyn yn ddyletswydd gael effaith negyddol o bosibl ar gyrff cyhoeddus penodol, sydd eisoes yn gwneud gwaith sylweddol ar ddarparu polisiau bwyd lleol.

Mae adran 18(1)(a) a (b) yn cynnwys cyfeiriad penodol at ddau gorff y gellir ymgynghori â hwy (y Comisiwn Bwyd a Chomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru). Mae adran 18(1)(c) o'r Bil

yn nodi darpariaeth gyffredinol sy'n ymwneud ag ymgynghori ag "unrhyw bersonau eraill y mae'r corff cyhoeddus yn ystyried eu bod yn briodol". Byddai hyn yn galluogi ymgynghori â'r sefydliadau cymunedol hynny pe bai'r corff cyhoeddus o'r farn fod hynny'n briodol.

Nid wyf o'r farn y byddai'n briodol darparu rhestr o bwy ddylai'r 'personau eraill' hynny fod o fewn adran 18 o'r Bil. Mae hyn yn agor blwch pandora o bwy ddylai gael ei gynnwys a phwy na ddylid ei gynnwys. Mae'r ddarpariaeth gyffredinol hon ar gyfer ymgynghori hefyd yn gyson â darpariaethau tebyg mewn deddfwriaeth arall, gan gynnwys Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Argymhelliad 16. Os bydd y Bil yn methu, dylai'r Gweinidog, drwy ganllawiau priodol, annog camau gweithredu a fyddai'n hybu gweithredu cynlluniau bwyd lleol i annog sefydliadau yn y sector cyhoeddus i ddefnyddio bwyd o ffynonellau lleol.

Ymateb: Nodwyd

Yn yr un modd ag argymhellion cynharach, nodaf fwriadau'r Pwyllgor yma, ond credaf yn gryf mai'r ffordd orau o fwrw ymlaen â hyn fyddai deddfu'r Bil Bwyd (Cymru) a fyddai'n gofyn am weithredu cynlluniau bwyd lleol, sy'n adeiladu o strategaeth genedlaethol. Rwy'n ei chael hi'n anodd iawn gweld sut byddai defnyddio canllawiau anstatudol i annog gweithredu yn y maes hwn yn cael yr effaith a ddymunir. Ni fyddai defnyddio canllawiau yn y modd hwn ychwaith yn sicrhau dull cyson sy'n cael ei gynnal dros y blynyddoedd i ddod.

Argymhelliad 17. Os bydd y Bil yn methu, dylai Llywodraeth Cymru annog mwy o bwyslais ar gynaliadwyedd bwyd yn lleol drwy'r mecanweithiau gorau sydd ar gael o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015. Gallai hyn fod drwy gynnwys dangosydd/ion llesiant newydd gyda cherrig milltir i gefnogi system fwyd well. Dylai hyn olygu bod Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus yn ystyried caffael cyhoeddus a chynaliadwyedd bwyd ymhellach yn eu hasesiadau a'u cynlluniau llesiant.

Ymateb: Nodwyd

Mater i Lywodraeth Cymru fydd trafod gyda Chomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol sut gellid gwneud hyn drwy Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.